

STORTINGET

2014–2015

Innhold

Det 159. ordentlige storting blir åpnet	<u>3</u>
Stortingets presidentskap	<u>4</u>
Den parlamentariske stillingen i sesjonen	<u>5</u>
Stortingets arbeid	<u>7</u>
Sentrale saker i sesjonen	<u>10</u>
Komiteenes virksomhet	<u>14</u>
Uavhengig granskingskommisjon for brannen på Scandinavian Star	<u>17</u>
Ny nasjonal institusjon for menneskerettigheter	<u>17</u>
Internasjonalt samarbeid	<u>18</u>
Utstillinger i Stortinget	<u>20</u>
Sametinget på Stortinget	<u>22</u>
Byggearbeider på Wessels plass og i Prinsens gate 26	<u>23</u>
Stortinget på nett	<u>24</u>
Omvisninger og tilbud til skolene	<u>25</u>
Stortingets administrasjon	<u>27</u>

Det 159. ordentlige storting blir åpnet

Det 159. ordentlige storting trådte sammen og konstituerte seg onsdag 1. oktober 2014, i tråd med Grunnloven § 68: «Stortinget trer sammen i alminnelighet den første hverdag i oktober måned hvert år i rikets hovedstad».

Dagen etter ble Stortinget høytidelig åpnet av H.M. Kong Harald. Kongen leste trontalen og statsråd Torbjørn Røe Isaksen leste opp beretningen om rikets tilstand og bestyrelse. Etter tradisjonen er beretningen lest på nynorsk av et av medlemmene av regjeringen, ofte den yngste, mens trontalen er skrevet på bokmål.

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen leser beretningen om rikets tilstand og bestyrelse. (Foto: Stortinget/Terje Heiestad)

Statsminister Erna Solberg overrekker trontalen til H.M. Kong Harald. (Foto: Stortinget/Terje Heiestad)

Stortingets presidentskap

Stortingspresidenten har det høyeste offentlige vervet i Norge, og er nest etter Kongen i rang. Presidenten leder presidentskapet, som har til hovedoppgave å tilrettelegge Stortingets arbeid. I presidentskapet sitter det også fem visepresidenter, som har samme myndighet som presidenten når de leder møtene i Stortinget. Presidentskapet blir valgt for hver stortingssesjon.

STORTINGSPRESIDENT

Olemic Thommessen (H), Oppland. Han har møtt som fast stortingsrepresentant fra 2001.

VISEPRESIDENTER

1. visepresident:

Marit Nybakk (A), Oslo. Stortingsrepresentant fra 1987. Hun ledet forsvarskomiteen 2001–2005, var tredje visepresident 2009–2013 og var president i Nordisk råd i 2013.

2. visepresident:

Kenneth Svendsen (FrP), Nordland. Har møtt som stortingsrepresentant fra 1997.

3. visepresident:

Svein Roald Hansen (A), Østfold. Stortingsrepresentant fra 2001.

4. visepresident:

Ingjerd Schou (H), Østfold. Stortingsrepresentant 2001–2005 og fra 2009. Hun var statsråd i Sosialdepartementet 2001–2004.

5. visepresident:

Line Henriette Hjemdal (KrF), Østfold. Hun har møtt som stortingsrepresentant fra 2005 og var også femte visepresident 2009–2011.

Presidentskapet 2014–2015: Fra v. Ingjerd Schou, Kenneth Svendsen, Olemic Thommessen, Marit Nybakk, Svein Roald Hansen og Line Henriette Hjemdal. (Foto: Stortinget/Terje Heiestad)

Den parlamentariske stillingen i sesjonen

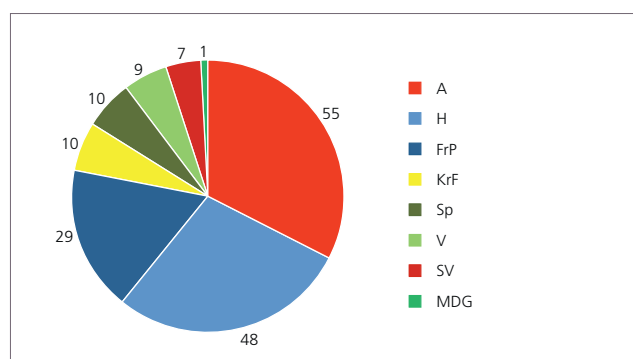

STYRKEFORHOLDET MELLOM PARTIENE

Mandatfordeling 2013–2017

Det er i alt 169 stortingsrepresentanter. I perioden 2013–2017 er fordelingen mellom partiene slik: (Tallene for forrige periode er med for å vise endringene).

Parti	Perioden 2013–2017	Perioden 2009–2013
A	55	64
H	48	30
FrP	29	41
KrF	10	10
Sp	10	11
V	9	2
SV	7	11
MDG	1	0

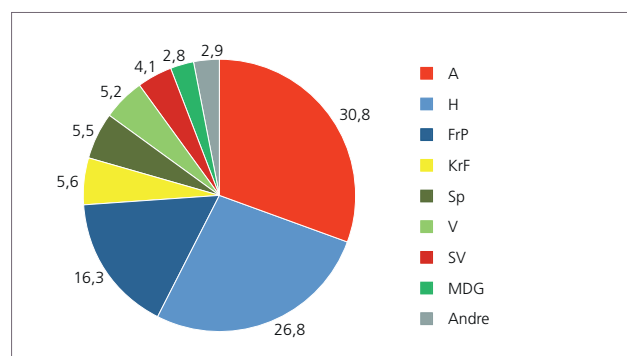

Regjeringen Solberg har et parlamentarisk grunnlag på 77 representanter. Opposisjonen utgjør 92 representanter.

Valgresultatet ved stortingsvalget 2013

(Tallene for forrige periode er med for å vise endringene).

Parti	Valg 2013	Valg 2009
A	30,8 %	35,4 %
H	26,8 %	17,2 %
FrP	16,3 %	22,9 %
KrF	5,6 %	5,5 %
Sp	5,5 %	6,2 %
V	5,2 %	3,9 %
SV	4,1 %	6,2 %
MDG	2,8 %	0,4 %
Andre	2,9 %	2,3 %

Partigruppenes ledere 2014–2015

Parti	Gruppeleder
A	Jonas Gahr Støre
H	Trond Helleland
FrP	Harald T. Nesvik
KrF	Knut Arild Hareide
Sp	Marit Arnstad
V	Trine Skei Grande
SV	Audun Lysbakken
MDG	Rasmus Hansson

Prosentvis fordeling mellom kjønnene

Kjønnsfordelingen på Stortinget ble den samme etter valget i 2013 som i forrige periode.

Storingsperiode	Kvinner	Menn
2013–2017	39,6 %	60,4 %
2009–2013	39,6 %	60,4 %
2005–2009	37,9 %	62,1 %
2001–2005	36,4 %	63,6 %

Gjennomsnittsalder på representantene

47,4 år (per 1. oktober 2014)

Marit Nybakk,
A, Oslo.

Representanter med lengst ansiennitet

Oversikten viser hvem som har møtt på flest storting (sesjoner)

Møtte første gang					
Marit Nybakk	A	Oslo	30 storting	1985–86	
Jan Tore Sanner	H	Akershus	26 storting	1989–90	
Erna Solberg	H	Hordaland	26 storting	1989–90	
Jens Stoltenberg	A	Oslo	24 storting	1991–92	
Karin Andersen	SV	Hedmark	20 storting	1989–90	

(Per 1. oktober 2015, medregnet perioder de har vært møtende vararepresentanter eller har sittet i regjeringen.)

Stortingets
yngste siste
sesjon, Sivert
Bjørnstad, FrP,
Sør-Trøndelag.

De yngste

Sivert Bjørnstad	FrP	Sør-Trøndelag	24 år
Fredric Holen Bjørddal	A	Møre og Romsdal	25 år
Erik Skutle (fast møtende vararepresentant)	H	Hordaland	25 år
Peter Christian Frølich	H	Hordaland	28 år
Sveinung Rotevatn	V	Sogn og Fjordane	28 år

(Per 1. oktober 2015.)

Stortingets
eldste siste
sesjon,
Svein Flåtten,
H, Vestfold.

De eldste

Svein Flåtten	H	Vestfold	70 år
Marit Nybakk	A	Oslo	68 år
Helge Thorheim (fast møtende vararepresentant)	FrP	Rogaland	67 år
Martin Kolberg	A	Buskerud	66 år
Svein Roald Hansen	A	Østfold	66 år

(Per 1. oktober 2015.)

Representanter per fylke

Storingsrepresentantene blir fordelt mellom fylkene etter en formel der både innbyggertall og arealet teller. Fordelingen blir justert før annenhver periode.

Stortingets arbeid

I stortingssesjonen 2014–15, den andre sesjonen i valgperioden 2013–17, har Stortinget avholdt 95 møter og behandlet 399 komitéinnstillinger. Storingsrepresentantene har stilt over 1 900 spørsmål til regjeringen.

Det er presidentskapet som fastsetter når Stortinget skal ha møter. Normalt er det plenums møter i Stortinget tirsdager, onsdager og torsdager. I de mest travle periodene er det også møter på mandager og fredager. Av og til fortsetter møtene utover kvelden. I sesjonen 2014–15 ble det avholdt 95 møter, 21 av disse var kveldsmøter.

Stortingets plenums møter i sesjonen 2014–15 sammenlignet med tidligere sesjoner

Stortingssesjon	Antall møtedager	Antall kveldsmøter	Total møtelengde
2014–2015	95	21	520 timer og 56 min
2013–2014	89	17	409 timer og 47 min
2012–2013	104	27	535 timer og 21 min
2011–2012	105	18	517 timer og 27 min
2010–2011	108	28	582 timer og 52 min
2009–2010	100	25	486 timer og 53 min

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Ferdigbehandlede saker i sesjonen 2014–15 sammenlignet med tidligere sesjoner

Behandlede saker	2014–2015	2013–2014	2012–2013	2011–2012	2010–2011	2009–2010
Proposisjoner	157	142	209	153	158	150
Meldinger	31	30	53	31	27	27
Redegjørelser	9	10	10	9	15	9
Representantforslag	142	61	191	130	187	124
Grunnlovsforslag	5	12	0	16	5	4
Dokumenter*	25	25	29	24	28	35
Innberetninger	4	3	6	6	4	3
Andre saker**	19	38	20	28	24	29
Totalt	392	321	518	397	448	381

* Denne sakstypen inneholder blant annet publikasjoner fra organer tilknyttet Stortinget, slik som f.eks. Riksrevisjonen.

** Dette kan f.eks. være saker fra presidentskapet, valgkomiteen eller saker initiert av kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Jonas Gahr Støre (A) og statsminister Erna Solberg (H) i spørretimen 3. desember 2014.

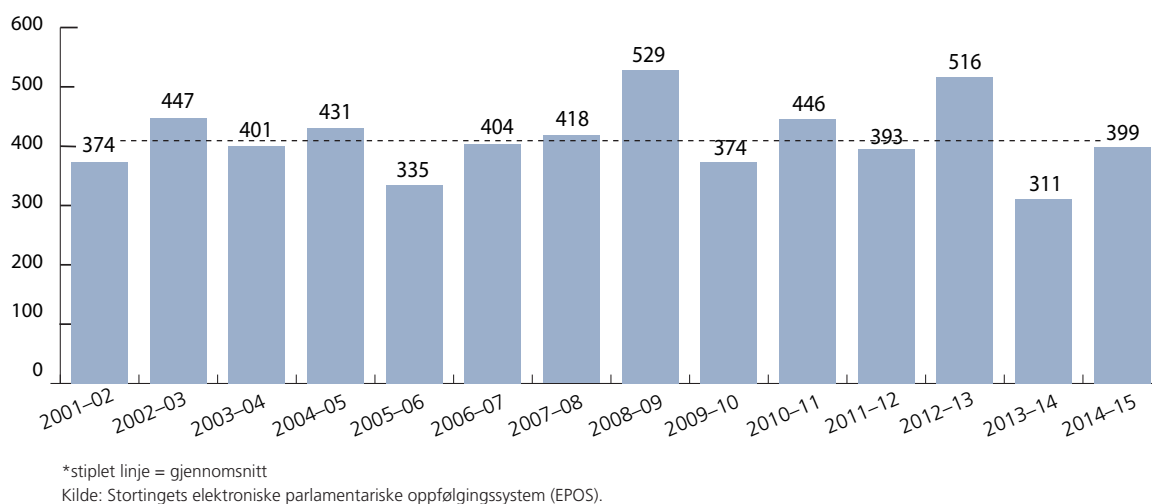
Storingspresident Olemic Thommessen leder stortingsmøtet.

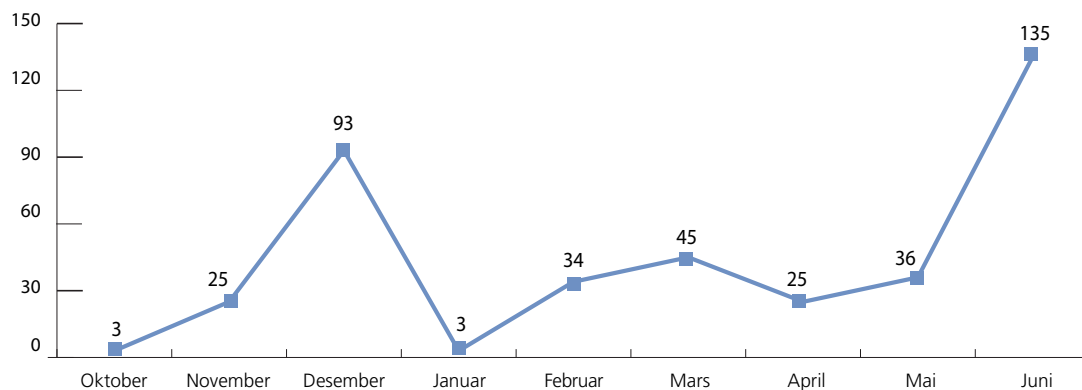
Stortinget har behandlet 392 saker denne sesjonen, fordelt på ulike sakstyper. En stor andel av disse sakene er proposisjoner og meldinger fra regjeringen. Stortinget har også behandlet flere saker med opprinnelse i Stortinget, som for eksempel mange representantforslag.

De aller fleste sakene blir behandlet i en komité som avgir en innstilling i saken. I figuren under ser man antallet ferdigbehandlede innstillinger i sesjonen 2014–15 sammenlignet med tidligere sesjoner. Den stiplede linjen viser at gjennomsnittet ligger rett i overkant av 400 innstillinger per sesjon. Således ligger sesjonen 2014–15 tett opptil det normale. Ut fra figuren ser vi en tydelig tendens til et noe lavere antall ferdigbehandlede innstillinger i den første sesjonen etter et stortingsvalg, og et noe høyere antall i den siste sesjonen før et stortingsvalg.

Antall ferdigbehandlede innstillinger i sesjonen 2014–15 sammenlignet med tidligere sesjoner

Ferdigbehandlede innstillinger per måned i sesjonen 2014–15

Ferdigbehandlede innstillinger per måned i sesjonen 2014–15

Hvor mange innstillinger som blir behandlet varierer fra måned til måned gjennom stortings sesjonen. Normalt blir det behandlet flest innstillinger i desember og juni. Slik var det også i stortings sesjonen 2014–15. Det høye antallet innstillinger i desember har

sammenheng med at statsbudsjettet blir ferdigbehandlet denne måneden. I juni er det normalt mange lovsaker som skal ferdigbehandles før sommeren. Til sammen ble det ferdigbehandlet 399 innstillinger i sesjonen 2014–2015.

Besvarte spørsmål i stortings sesjonen 2014–2015. Fordelt mellom parti og type spørsmål

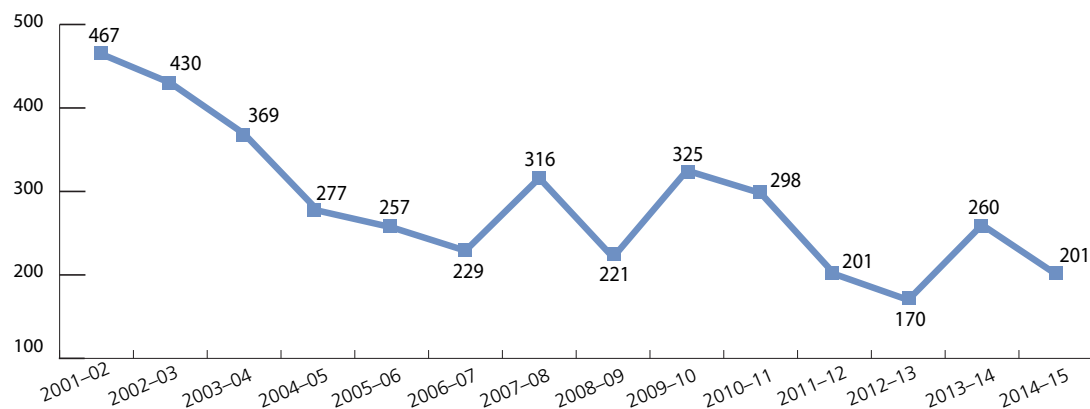
Parti	Hovedspørsmål i muntlig spørretime	Spørsmål i ordinær spørretime	Interpellasjoner	Skriftlige spørsmål
A	50	106	33	552
SP	25	44	7	347
SV	25	15	7	177
V	25	14	10	144
KrF	25	2	5	146
MDG	6	19	1	31
H	0	1	6	30
FrP	0	0	7	59
Totalt	156	201	76	1486

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Spørreinstitutet er en sentral del av måten Stortinget kontrollerer regjeringen. Spørsmålene bidrar til at Stortinget får informasjon fra regjeringen og kan klarlegge dens holdning til politiske problemstillinger.

Til sammen ble det stilt over 1 900 spørsmål til regjeringen i sesjonen. Tabellen viser at det hovedsakelig er opposisjonspartiene som stiller spørsmål og interpellasjoner.

Antall besvarte spørsmål i den ordinære spørretimen over tid

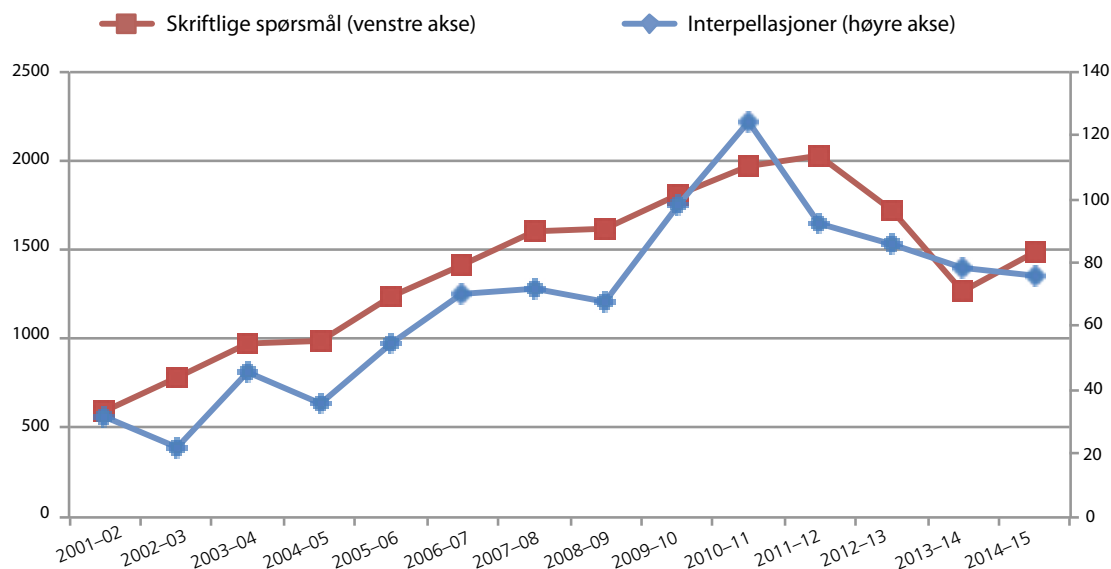

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

I sesjonen 2014–15 ble det besvart 201 spørsmål i den ordinære spørretimen. Som figuren over viser, har antall spørsmål til den ordinære spørretimen sunket over tid. Den motsatte utviklingen ser ut til å gjelde for interpellasjoner og skriftlige spørsmål, men

her ser vi igjen en synkende tendens de aller siste sesjonene. Antall skriftlige spørsmål økte imidlertid igjen i sesjonen 2014–15 i forhold til sesjonen 2013–14.

Antall besvarte spørsmål i den ordinære spørretimen over tid

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Sentrale saker i sesjonen

Stortinget hadde 392 saker til behandling i sesjonen 2014–2015.

Her er noen av de mest sentrale.

Forslag til statsbudsjett for 2015 ble lagt frem av finansminister Siv Jensen (FrP) 8. oktober 2014. Som mindretallsregjering er regjeringen Solberg avhengig av støtte fra samarbeidspartiene Venstre og Kristelig Folkeparti for å få budsjettet vedtatt.

I Stortinget er det faste tidsfrister for behandlingen av statsbudsjettet: Senest 20. november skal finanskomiteen avgi innstilling om budsjettet, med forslag til rammevedtak for bevilgninger – budsjettinnstillingene fra de andre komiteene skal behandles senest 15. desember.

Høsten 2014 trakk forhandlingene om et budsjettforlik ut i tid. Finanskomiteen måtte derfor avgi innstilling om budsjettet uten at det forelå noe flertallsforslag.

21. november ble KrF, V, H og FrP enige om en helhetlig avtale om statsbudsjettet 2015. Finanskomiteen avga deretter en tilleggsinnstilling med utgangspunkt i denne avtalen 28. november. Men fordi budsjettprosessen da var forsinket, måtte finansdebatten forskyves.

Statsbudsjettet ble likevel ferdigbehandlet innenfor fristen 15. desember. Revidert nasjonalbudsjett ble vedtatt 19. juni.

Stortingssalen er nesten fullsatt når Stortinget behandler grunnlovsendringer.

GRUNNLOVSENDRINGER

Våren 2015 endret Stortinget Grunnloven. Domstolenes prøvingsrett ble grunnlovfestet 1. juni. Denne prøvingsretten ble lenge regnet som en konstitusjonell sedvanerett – en uskreven forfatningsregel oppfattet som rettslig forpliktende. Grunnloven § 89 lyder nå derfor på henholdsvis bokmål og nynorsk:

«I saker som reises for domstolene, har domstolene rett og plikt til å prøve om lover og andre beslutninger truffet av statens myndigheter strider mot Grunnloven.»

«I saker som blir reiste for domstolane, har domstolane rett og plikt til å prøve om lover og andre avgjerder tekne av dei statlege styresmaktene strir mot Grunnlova.»

I samme møte forkastet Stortinget flere andre forslag til grunnlovsendringer. Det gjaldt blant annet forslag om forbud mot dobbelstraff, forslag om endringer i forholdet mellom stat og kirke og forslag om unntak fra tilbakevirkningsforbudet for handlinger som var straffbare etter folkeretten.

LOVENDRINGER

En rekke forslag til lovendringer ble behandlet i sesjonen.

Eksempler på lovvedtak fra sesjonen er:

- Endringer i arbeidsmiljøloven og sosialtjenesteloven (adgang til midlertidig ansettelse mv. og vilkår om aktivitet for stønad til livsopphold)
- Endringer i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner)

Demonstrasjon på Eidsvollsplass mot endringer i arbeidsmiljøloven.

- Lov om ikraftsetting av straffeloven 2005 (straffelovens ikraftsetningslov)
- Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpoltireformen)
- Endringer i politiloven (bistand fra Forsvaret)
- Endringer i straffegjennomføringsloven (straffegjennomføring i annen stat)
- Lov om posttjenester (postloven)
- Endring i offentlighetsloven (unnta fra innsynsretten byrådsnotater og drøftingsdokumenter til byrådskonferanser og forberedende byråd i kommuner/fylkeskommuner med parlamentarisk styreform)
- Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og spesialisthelsetjenesteloven (fritt behandlingsvalg)
- Oppheving av lov om forbud mot profesjonell boksing
- Endringer i pengespilloven og lotteriloven (tippenøkkelen, private pokerlag)
- Endringer i småbåtloven (påbud om bruk av flyteutstyr i fritidsbåter)
- Lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter
- Endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag mv.

STORTINGSMELDINGER

Stortingsmeldinger er meldinger fra regjeringen til Stortinget om arbeid som er gjort eller drøfting av politikk for fremtiden. Disse danner ofte grunnlag for senere lovforslag og -vedtak. Stortinget har blant annet behandlet disse stortingsmeldingene i 2014–2015:

- *Utdanning for utvikling*
- *Et mangfoldig og verdiskapende eierskap*
- *Muligheter for alle – menneskerettigheter som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken*
- *På rett spor – Reform av jernbanesektoren*
- *På rett vei – Reformen i veisektoren*
- *Konsentrasjon for kvalitet. Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren*
- *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner*

REDEGJØRELSE

11. november 2014 redegjorde utenriksministeren og helse- og omsorgsministeren om smitteutbruddet av ebola i Vest-Afrika. Statsminister Erna Solberg holdt 30. april 2015 en redegjørelse om situasjonen i Middelhavet og den humanitære krisen i Syria og Irak. Justis- og beredskapsministeren holdt to redegjørelser i 2015: 5. mai om falske basestasjoner og 2. juni om midlertidig bevæpning av politiet.

Ola Elvestuen (V), Knut Arild Hareide (KrF), Trond Helleland (H), Jonas Gahr Støre (A), Marit Arnstad (Sp) og Rasmus Hansson (MDG) holder pressekonferanse i vandrehallen om det såkalte Syria-forliket.

INITIATIVDEBATTER

I utgangspunktet kan ikke komiteene behandle andre saker enn de som er blitt oversendt fra Stortinget. I 2013 fikk imidlertid Stortingets forretningsorden inn en ny bestemmelse som åpnet for at hver komité, inntil to ganger i løpet av sesjonen, kan ta initiativ til debatt i Stortinget om et tema som faller innenfor komiteens saksområde. Bakgrunnen for endringen var ønsket om å styrke Stortinget som aktuell debattarena.

7. april 2015 ble den nye debattformen – der én representant fra hvert parti gis adgang til et ubegrenset antall innlegg – tatt i bruk for første gang. Først ut var arbeids- og sosialkomiteen som tok initiativ til en debatt om virkningene av uførereformen. Etter initiativ fra familie- og kulturkomiteen ble det senere, 26. mai, avholdt debatt om pressefrihetens vilkår i Norge.

REPRESENTANTFORSLAG

Storingsrepresentantene har forslagsrett på lik linje med regjeringen. Hver sesjon blir det fremmet mange representantforslag – både lovforslag og forslag til stortingsvedtak. I sesjonen 2014–2015 ble det fremmet til sammen 147 slike forslag. De fleste representantforslag fremmes av representanter fra opposisjonspartiene og blir derfor ofte nedstemt. Men langt fra

alltid. Eksempelvis ble et representantforslag fra Kjell Ingolf Ropstad, Hans Olav Syversen og Olaug V. Bollestad (alle KrF) om oppheving av juryordningen vedtatt av Stortinget denne sesjonen. Det samme ble et lovforslag om endring i offentlighetsloven, fremmet av representanter fra H, FrP, A, KrF og V. Uavhengig av om de blir vedtatt eller ikke vekker representantforslagene gjerne stor debatt både i og utenfor Stortinget. Eksempler på dette fra denne sesjonen er forslag om å anerkjenne Palestina som egen stat, at generell bevæpning av politiet ikke skal finne sted, å trekke oljefondet utland ut av kullskapskaper, å oppheve muligheten for kommunalt forbud mot tigging, at Norge skal arbeide for et forbud mot atomvåpen og om Stortingets involvering i saker om store gruveplaner og sjødeponi.

Mest omtalt av representantforslagene denne sesjonen var nok likevel forslaget fra Jonas Gahr Støre (A), Trond Helleland (H), Knut Arild Hareide (KrF), Marit Arnstad (Sp), Ola Elvestuen (V) og Rasmus Hansson (MDG) om økt norsk innsats i forbindelse med den humanitære krisen i Syria og nærområdene. Forslaget, basert på det såkalte Syria-forliket mellom de samme partiene, ble vedtatt av Stortinget 19. juni.

Komiteenes virksomhet

Fagkomiteene avga 381 innstillinger denne sesjonen. Arbeidet med statsbudsjettet tok som vanlig mesteparten av tiden til komiteene på høsten, mens vårsesjonen gikk med til reiser, høringer og behandling av andre løpende saker, deriblant en rekke lovforslag.

Oppgaven til fagkomiteene er å forberede de sakene Stortinget skal ta stilling til. Representantene er fordelt på tolv fagkomiteer, og disse avgir innstillinger til Stortinget om de proposisjonene, meldingene og representantforslagene som faller inn under deres saksområder.

Om høsten er særlig arbeidet med statsbudsjettet tidkrevende, både for finanskomiteen som samordner budsjettbehandlingen og avgir finansinnstillingen, og for fagkomiteene ellers som avgir innstillinger om bevilgningene innenfor sine fagområder. Om våren blir omprioriteringer og tilleggsvilgninger fra regjeringen behandlet i det reviderte nasjonalbudsjettet.

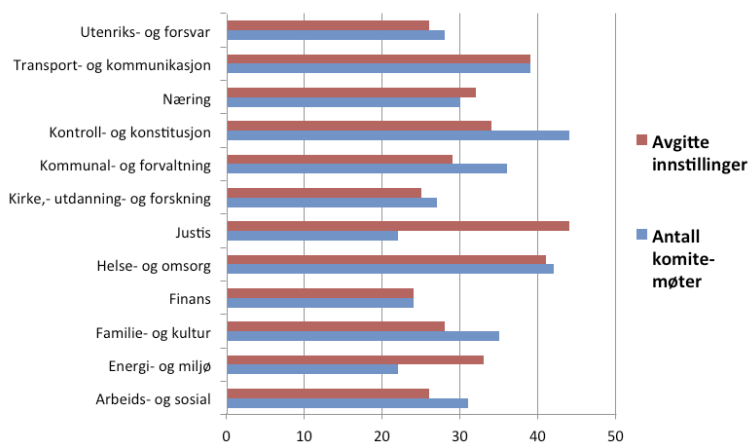
I tillegg til budsjettet oversender regjeringen flere andre faste årlige saker. Kommunal- og forvaltningskomiteen behandler kommuneproposisjonen som omhandler den politikken regjeringen vil føre overfor kommunene i året som kommer, mens næringskomiteen behandler jordbruksoppkjøret, som er avtalen staten inngår med landbruket om blant annet priser på jordbruksvarer.

Komiteene har møter gjennom hele sesjonen. I sesjonen 2014–15 ble det avholdt til sammen 380 komitémøter. Ved behandlingen av enkelte saker beslutter komiteen at det også skal avholdes høring i saken. En høring er et møte hvor inviterte organisasjoner legger frem sitt syn og svarer på spørsmål fra komiteen. Høringene er et viktig redskap for komiteene for å få innspill og informasjon, samtidig som det gir ulike interesseorganisasjoner mulighet til å påvirke de beslutningene politikerne skal ta. I sesjonen 2014–15 ble det til sammen avholdt 119 slike høringer der det totalt møtte 1 654 instanser.

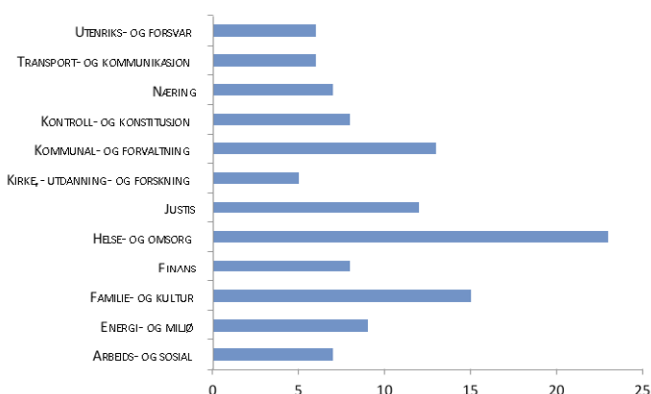
Høring i arbeids- og sosialkomiteen.

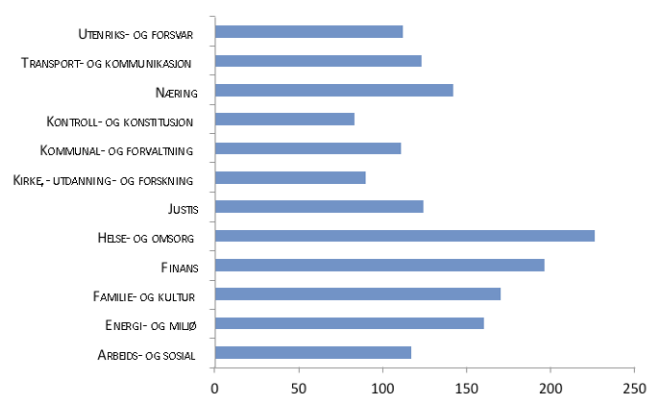
Antall komitemøter og antall avgitte innstillinger per komité i sesjonen 2014–15

Antall avholdte høringer per komité i sesjonen 2014–15

Antall instanser som har vært på høring i den enkelte komité i sesjonen 2014–15

Komiteene bruker også noe tid på reisevirksomhet. I sesjonen 2014–15 gjennomførte komiteene til sammen 30 reiser innenlands fordelt på de fleste av landets fylker, og 24 utenlandsreiser til Norden, Europa for øvrig samt Afrika, Asia og Nord-Amerika (bl. a. til FN i New York).

Komiteene arrangerte også totalt seks seminarer om sine fagfelt på Stortinget, hadde 116 møter med eksterne organisasjoner og instanser på Stortinget, og 35 møter med eksterne utenfor Stortinget.

KOMITÉLEDERE

Arbeids- og sosialkomiteen,
Arve Kambe (H), Rogaland

Energi- og miljøkomiteen,
Ola Elvestuen (V), Oslo

Familie- og kulturkomiteen,
Svein Harberg (H), Aust-Agder

Finanskomiteen,
Hans Olav Syversen (KrF), Oslo

Helse- og omsorgskomiteen,
Kari Kjønaas Kjos (FrP),
Akershus

Justiskomiteen,
Hadia Tajik (A), Oslo

Kirke-, utdannings- og
forskningskomiteen,
Trond Giske (A), Sør-Trøndelag

Kommunal- og forvaltnings-
komiteen, Helge André Njåstad
(FrP), Hordaland

Kontroll- og konstitusjonsko-
miteen, Martin Kolberg (A),
Buskerud

Næringskomiteen,
Geir Pollestad (Sp),
Rogaland

Transport- og kommunikasjons-
komiteen, Linda C. Hofstad
Helleland (H), Sør-Trøndelag

Utenriks- og forsvarskomiteen,
Anniken Huitfeldt (A), Akershus

Riksrevisor Per Kristian Foss blir intervjuet i komitéhuset under en kontrollhøring.

KONTROLLSAKER

Kontroll- og konstitusjonskomiteen kan foreta egne undersøkelser i forvaltningen for å kontrollere om regjeringens politikk samsvarer med Stortingets vedtak og intensjoner. Beslutningen om å starte en egen undersøkelse kan fattes av en tredjedel av komiteens medlemmer, dvs. at minimum fire av komiteens tolv medlemmer må stå bak et forslag om å sette i gang en undersøkelse.

Når komiteen setter i gang undersøkelser er det første skrittet en skriftlig henvendelse til den ansvarlige statsråden. Hvis komiteen finner svaret tilfredsstillende, avsluttes undersøkelsen. Hvis ikke kan komiteen stille flere spørsmål, eller den kan beslutte å «åpne sak». Dette innebærer at komiteen formelt tar saken opp til behandling og avgir innstilling til Stortinget. Normalt blir det avholdt kontrollhøring. Avslutningsvis debatteres saken av Stortinget i plenum.

I 2014–2015 benyttet komiteen initiativretten og holdt omfattende kontrollhøringer i fire saker:

- **Salg av marinefartøyer**

Bakgrunnen for saken var en serie artikler i Dagbladet og andre medier der det kom frem alvorlige påstander om forholdene rundt salg av en rekke tidligere norske marinefartøyer. Saken er fortsatt under behandling i komiteen, og det er så langt ikke avgitt innstilling til Stortinget.

- **Om utsendelse av lengeværende asylbarn og justis- og beredskapsministerens opplysningsplikt etter Grunnloven § 82**

Bakgrunnen for saken var en serie artikler i Bergens Tidende om utsendelse av lengeværende asylbarn og statsrådens uttalelser i Stortinget. Saken ble debattert i Stortinget 19. mai 2015, og et forslag om «daddelledtak» (kritikkvedtak) mot justis- og beredskapsminister Anders Anundsen (FrP) ble vedtatt med 92 mot 77 stemmer.

- **Telenors håndtering i VimpelCom-saken og Nærings- og fiskeridepartementets eierskapsutøvelse i Telenor**

Saken hadde bakgrunn i påstander om bestikklser og korrupsjon i forbindelse med utbetalinger fra mobilselskapet VimpelCom, der Telenor har en eierandel på 33 prosent.

- **Helse- og omsorgsdepartementets eierstyring knyttet til nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal**

Bakgrunnen for saken var den offentlige oppmerksomheten knyttet til valget av plassering av nytt sykehus og hvorvidt eierstyring var utøvd i samsvar med helseforetaksloven.

I tillegg til sakene komiteen selv tok initiativ til, avholdt komiteen også kontrollhøringer som ledd i behandlingen av tre saker fra Riksrevisjonen. Disse dreide seg om elektronisk meldingsutveksling i helse- og omsorgssektoren, moderniseringen av IKT i Nav, og Justis- og beredskapsdepartementets arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Justis- og beredskapsminister Anders Anundsen (FrP) i stortings-salen under behandlingen av kontrollsaken om ministerens opplysningsplikt.

Høring i kontroll- og konstitusjonskomiteen. (Foto: Stortinget/Morten Brakestad)

Uavhengig granskingskommisjon for brannen på Scandinavian Star

Stortinget vedtok 12. mai å oppnevne en uavhengig granskingskommisjon som skal granske brannen på fergen MS «Scandinavian Star» i 1990.

Formålet med granskingskommisjonen skal være å vurdere om de faktiske forholdene det er redegjort for under den tidligere behandlingen av saken i Stortinget, gir et korrekt og fyllestgjørende bilde av saken i lys av den informasjonen som senere er fremkommet.

Kommisjonen skal også vurdere hvordan offentlige myndigheter fulgte opp saken og tok vare på overlevende og pårørende.

Stortingets presidentskap skal oppnevne medlemmer og utarbeide et mandat til granskingskommisjonen, etter drøftelser med partigruppene.

Forslaget om å opprette en stortingsoppnevnt granskingskommisjon ble fremsatt i stortingsmøtet 17. februar 2015 av representanter for A, Sp, KrF, V, SV og MDG.

PARLAMENTARISK GRANSKINGSKOMMISSJON

Parlamentariske granskingskommisjoner er et av verktøyene Stortinget har til å utføre kontrollvirksomheten sin. Granskingskommisjoner er oppnevnt av Stortinget for å klarlegge eller vurdere et tidligere faktisk hendelsesforløp.

Nærmere regler om parlamentariske granskingskommisjoner står i Stortingets forretningsorden § 19.

Slike parlamentariske kommisjoner er sjeldne; siden 1985 har Stortinget oppnevnt fem granskingskommisjoner. Det har oftere vært regjeringen som har nedsatt kommisjoner når det har vært nødvendig å granske en sak.

Ny nasjonal institusjon for menneskerettigheter

Stortinget har opprettet en ny nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Institusjonen er organisatorisk underlagt Stortinget, men er for øvrig uavhengig

Stortinget vedtok 19. juni 2014 å opprette en ny nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Lov og instruks for institusjonen ble vedtatt av Stortinget i april 2015. Stortinget har valgt et styre med lagmann Cecilie Østensen Berglund til styreleder og Knut Vollebæk til nestleder. Direktøren vil bli oppnevnt av Stortinget på bakgrunn av en offentlig utlysning av stillingen.

DEN NASJONALE INSTITUSJONENS OPPGAVER

Den nasjonale institusjonen skal bidra til å styrke gjennomføringen av menneskerettighetene, særlig ved å:

- a) overvåke og rapportere om menneskerettighetenes stilling i Norge, og legge frem anbefalinger for å sikre at Norges menneskerettslige forpliktelser oppfylles,
- b) rådgi Stortinget, regjeringen, Sametinget og andre offentlige organer og private aktører om gjennomføringen av menneskerettighetene,

- c) informere om menneskerettighetene, og veilede enkeltpersoner om nasjonale og internasjonale klageordninger,
- d) fremme opplæring, utdanning og forskning på menneskerettighetene,
- e) legge til rette for samarbeid med relevante offentlige organer og andre aktører som arbeider med menneskerettighetene,
- f) delta i internasjonalt samarbeid for å fremme og beskytte menneskerettighetene.

Den nasjonale institusjonen skal ikke prøve enkeltsaker om krenkelse av menneskerettigheter.

Den nasjonale institusjonen skal årlig avgi en melding til Stortinget om institusjonens virksomhet og utviklingen av menneskerettighetssituasjonen i Norge.

Internasjonalt samarbeid

Gjennom internasjonale besøk, interparlamentarisk samarbeid og annen kontakt med internasjonale miljøer er stortingsrepresentantene også aktive på den internasjonale arenaen.

Temaer som situasjonen i Ukraina og forholdet til Russland, kamp mot terror og økt radikalisering, konflikten i Syria og økte migrasjonsstrømmer har preget diskusjonene i de fleste interparlamentariske delegasjonene i sesjonen.

STØTTE TIL UKRAINA

Stortingspresident Olemic Thommessen har stått i spissen for et nordisk-baltisk initiativ for å bistå Ukraina i å skape et velfungerende og effektivt ukrainsk parlament, noe ukrainerne selv har ønsket støtte til. I den forbindelse besøkte stortingspresidenten Kiev og det ukrainske parlamentet sammen med de andre nordiske og baltiske parlamentspresidentene i mars. Som oppfølging vil Stortinget invitere ukrainske parlamentarikere på studiebesøk høsten 2015.

De fleste av Stortingets delegasjoner til internasjonale parlamentariske forsamlinger har også hatt Ukraina på dagsordenen. I Europarådet opprettholdt man vedtaket om å inndra stemmeretten til den russiske delegasjonen ut 2015. I Organisasjonen for samarbeid og sikkerhet i Europa (OSSE) var Ukraina tema for plenumsdebatten på vintermøtet i Wien, og på den årlige sesjonen i Helsingfors ble det vedtatt en resolusjon som fordømte Russlands fortsatte handlinger i Ukraina. Den internasjonale parlamentariske union (IPU) avholdt sin vårsesjon i Hanoi i Vietnam. Der støttet den norske delegasjonen en deklarasjon med støtte til Ukrainas folk og myndigheter og kritikk av russiske brudd på internasjonale avtaler.

Stortingspresident Olemic Thommessen legger ned blomster på Majdan-plassen i Kiev.

RADIKALISERING

Integrasjon, radikalisering og ekstremisme var sentrale tema under Nordisk råds minisjesjon i København i mars. Den danske ministeren for nordisk samarbeid og Københavns politidirektør ga parlamentarikerne fra hele Norden en orientering om terrorangrepene i København. På bakgrunn av debatten kom Nordisk råds parlamentarikere med en felles tverrpolitisk uttalelse om forebygging av ekstremisme.

Også Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE) har satt kamp mot økt radikalisering på dagsordenen gjennom støtte til ungdomskampanjen «Stopp hatprat». I forbindelse med at presidenten i PACE, Anne Brasseur, deltok på markeringen av 22. juli i regjeringskvartalet utstedte hun og stortingspresidenten en felles erklæring mot hatprat og for nødvendigheten av mer demokrati.

MIGRASJON

OSSEs parlamentarikerforsamling diskuterte den pågående flyktningkrisen på høstmøtet i Mongolia i september. Svært mange av forsamlingens medlemmer ba alle 57 medlemsland i OSSE om å ta ansvar for flyktningene som kommer til Europa, og vise handlekraft nå. De oppfordret til felles innsats for et anstendig mottaksapparat og human behandling av flyktningene.

Utfordringer knyttet til den store strømmen av migranter og flyktninger til Europa har stått sentralt under sesjoner i Europarådets parlamentarikerforsamling i 2015, og representanter fra hele Europa har vist engasjement og vært sterkt grepet av situasjonen. Stortingets delegasjon foretok en egen delegasjonsreise til Roma og Sicilia i september for å få dypere innsikt i problematikken.

DEMOKRATIUTVIKLING

Stortingspresidenten har lagt vekt på å bidra til demokratiutvikling, rettsstatsprinsipper og menneskerettigheter i sitt internasjonale virke. Han avla et offisielt besøk til Georgia 23.–26. mars, blant annet for å støtte videre utvikling av det unge demokratiet i landet. Videre foretok han et offisielt besøk til Romania med en tverrpolitisk delegasjon fra Stortinget 21.–23. juni, igjen for å gi støtte til den demokratiske utviklingen i landet. I slutten av august talte stortingspresident Olemic Thommessen til nærmere 140 av verdens parlamentspresidenter i plenumssalen i FN i New York, i regi av Den interparlamentariske union (IPU). I talen understreket Thommessen hvor viktig rolle parlamentene har for å nå FNs nye bærekraftsmål som vedtas i 2015 og som følger opp de tidligere tusenårsmålene.

EU/EØS

I mars 2015 tok Stortinget imot kolleger fra Europaparlamentet og de fire nasjonale parlamentene i EFTA-landene til et felles EØS-parlamentarikermøte. Slike møter åpner for viktig dialog med Europaparlamentet, EFTA-kolleger og myndighetene i EØS, og gir samarbeidet en parlamentarisk dimensjon.

Stortinget har eget kontor i Brussel med én medarbeider, som ble opprettet i 2010 for å gi representantene bedre informasjon om EU/EØS-saker. Fra 1. juli 2014 til 1. juli 2015 deltok norske stortingsrepresentanter på seks fellesmøter mellom Europaparlamentet og nasjonale parlament i Brussel og elleve møter arrangert av formannskapslandene Italia og Latvia. I

t tillegg har det vært fire komitébesøk i Brussel og et bilateralt møte mellom Europaparlamentet og Stortinget.

Det årlige studieoppholdet i Brussel ble gjennomført for elleve representanter i 2015.

NORDISK SAMARBEID INTERNASJONALT

Hver for seg blir de nordiske landene små i mange internasjonale fora, men gjennom et tett samarbeid og koordinering kan man opptre samlet og derigjennom få innflytelse. Det er etablert gode rutiner mellom de nordiske parlamentene når det gjelder samarbeid i internasjonale parlamentariske fora i IPU, Europarådet, Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) og NATO. I flere tilfeller er dette utvidet til også å omfatte de baltiske landene, også kalt nordisk-baltisk samarbeid, eller NB8. I tillegg samarbeider de nordiske landene tett innenfor Arktisk parlamentarikerforsamling, og selvsagt innenfor Nordisk råd, hvor 20 av 87 medlemmer er fra Norge og Stortinget.

Stortingspresident Olemic Thommessen taler i plenumssalen i FN.

Utstillinger i Stortinget

Storingsrepresentantene Margunn Ebbesen, Tone Wilhelmsen Trøen og Ingunn Foss studerer Grunnloven av 4. november 1814 på Norsk Folkemuseum. (Foto: Stortinget/Sverre Christian Jarild)

GRUNNLOVSJUBILEET HØSTEN 2014

Stortinget fortsatte feiringen av grunnlovsjubileet høsten 2014, med vekt på at det første overordentlige storting kom sammen og arbeidet for å redde Grunnloven av 17. mai. I oktober feiret Stortinget 200-årsdagen sin i den gamle stortingssalen på Norsk Folkemuseum. Både stortingsrepresentanter og ansatte i Stortingets administrasjon deltok i feiringen, og den reviderte Grunnloven av 4. november ble for første gang tatt med tilbake og stilt ut i lokalet der den ble utarbeidet av det første stortinget for 200 år siden.

Jubileumsutstillingen «Skjebneåret 1814. Fire dokumenter som formet Norge» var godt besøkt gjennom hele jubileumsåret. I mars 2015 ble utstillingen kortet ned og det ble gjort plass til en ny utstilling i historisk sal.

UTSTILLING OG SEMINAR OM RIKSRETTENS HISTORIE

I anledning Høyesteretts 200-årsjubileum arrangerte Stortinget 17. mars 2015 et seminar om Riksrettens rolle og betydning, før utstillingen «Riksretten – en politisk domstol i 200 år» ble åpnet. Utstillingen tar for seg de seks riksrettssakene i norsk historie, og deres betydning for den parlamentariske utviklingen, med særlig vekt på den politiske striden på 1880-tallet. Utstillingen er tilgjengelig frem til en ny utstilling åpner i mars 2016 i anledning stortingsbygningens 150-årsjubileum.

UTSTILLING OM KRIG OG FRIGJØRING

9. april 2015 var det 75 år siden krigen kom til Norge. Begivenheten ble markert med taler av stortingspresidenten i stortingssalen og ved Hambro-statuen på Eidsvoll's plass. I Eidsvollsgalleriet åpnet utstillingen «Da diktaturet fortrenget demokratiet» om Stortingets flukt til Elverum, tyskernes okkupasjon av stortingsbygningen og Stortingets gjeninntreden etter frigjøringen. Etter utstillingsåpningen ble det holdt et seminar i lagtingssalen om aktørene Hambro og Koht. Protokollen med Elverumsfullmakten var sentral i utstillingen, og

Leder i Stortingets ansvarskommisjon Erling J. Husabø på seminar om Riksretten i lagtingssalen. (Foto: Stortinget/Morten Brakestad)

på ettermiddagen 9. april tok stortingspresidenten med seg protokollen på dagstur til folkehøyskolen på Elverum og markeringen av 75-årsdagen der. Elverumsfullmakten lå utstilt i Eidsvollsgalleriet frem til 8. mai, sammen med gjenstander og fotografier som dokumenterte den tyske okkupasjonsmaktens bruk av stortingsbygningen under krigen.

UTSTILLING OM MALERIET «EIDSVOLD 1814»

20. mai 2015 åpnet stortingspresidenten en utstilling i historisk sal om det kjente maleriet Eidsvold 1814 av Oscar Wergeland, 125 år etter at det ble gitt i gave til Stortinget. Bakgrunnen for bestillingen av maleriet var den politiske striden om parlamentarismen. Maleriet skulle minne de folkevalgte på å være tro mot

riksforsamlingen på Eidsvoll og verne om Grunnloven. Da maleriet ble gitt til Stortinget i 1885 var striden over. Men maleriet fikk sin hedersplass bak presidentplassen og har siden vært et av de fremste symbolene på norsk demokrati og folkestyre. Utstillingen i historisk sal viser blant annet skisser som Wergeland laget under arbeidet med maleriet, og den setter maleriet inn i en politisk og kunsthistorisk sammenheng.

Olemic Thommessen åpner utstillingen om okkupasjonen.

Sametinget på Stortinget

Sametinget holdt plenumssamling på Stortinget fra 21. til 25. september 2015.

Blant sakene var samisk reiseliv og tilbakeføring av samisk kulturarv.

Sametinget brukte hele uke 39 på plenumssamlingen. Mandag og tirsdag ble det gjennomført komitémøter i Stortingets komitéhus. Plenums møtene startet opp onsdag og ble holdt i lagtingssalen.

Det var i anledning Sametingets 25-årsjubileum at Stortinget hadde invitert Sametinget til å avholde én av sine fire årlige plenumssamlinger i stortingsbygningen. Presidentskapet hadde også invitert til offisiell mottakelse i vandrehallen og der benyttet representantene fra Sametinget og Stortinget anledningen til å bli bedre kjent med hverandre.

Sametingets plenumsleder Jørn Are Gaski overrakte en gave til Stortinget som takk for gjestfriheten. Riksantikvar Jørn Holme hadde æren av å overrekke Sametinget en gave som Holme har hatt i privat eie siden studietiden, maleriet «La elva leve» av Rolf Groven.

Sametinget var ansvarlig for program og gjennomføringen av plenumssamlingen. Stortingets administrasjon bisto med praktisk gjennomføring.

Olemic Thommessen hilser Sametingets plenumssamling velkommen i lagtingssalen.

Byggearbeider på Wessels plass og i Prinsens gate 26

Siden 2014 har Stortinget drevet store byggearbeider på Wessels plass og i Prinsens gate 26.

Prinsens gate 26 og Wessels plass.

Prinsens gate 26 er eiendommen i stortingskvartalet som ligger mot Wessels plass og stortingsbygningen. Alunskiferen under eiendommen har påført bygningen betydelige svelleskader og skadene måtte utbedres, i tillegg var teknikken i bygget utdatert. For å møte behovet for større arealer, fjerne alunskiferen under bygget og samtidig oppgradere bygget til å møte morgendagens krav til arealeffektivitet, energiforbruk og teknikk ville det være mest effektivt og lønnsomt å rive Prinsens gate 26, og bygge nytt og moderne.

Riksantikvaren har vurdert kulturminneverdien til Prinsens gate 26 som relativt høy og har besluttet at fasaden må vernes. Stortinget fikk tillatelse til å rive bygningskroppen og fjerne alunskifer under eiendommen, men den cirka 1 165 tonn tunge, 25 meter høye, 40 meter lange og 20 meter dype majestetiske fasaden fra 1881 skulle bevares i sin opprinnelige form. Fasaden skal stå igjen mens innmatten rives og det graves ut under eiendommen. Så skal det bygges et nytt bygg inni skallet av det gamle.

For å sikre fasaden mot skader ble det montert en stålforsterkning som fungerer som et slags skjelett. Forsterkningen utgjør 130 tonn stål. For å kunne grave under fasadene måtte den settes på midlertidige fundamenter.

Hittil har det vært én kjelleretasje i bygget. Når rehabiliteringen er ferdig skal det være to fulle kjellere under anlegget. Disse skal

integreres med kjellerstrukturen i nabobyggene og under Wessels plass. Det innebærer å rive eksisterende grunnmur, grave ned til vel ti meter under gateplan, og støpe ny grunnmur opp til dagens grunnmursnivå. De midlertidige fundamentene måtte dermed to meter dypere enn det nye grunnplatenivået. Det ble boret ned vel 25 peler, omkring ti meter lange, som den 1 165 tonn tunge fasaden hviler på mens grunnen graves ut og det støpes nytt fundament.

NYTT POST- OG VAREMOTTAK

Parallelt med reetablering av Prinsens gate 26 skal det bygges nytt post- og varemottak under Wessels plass og en adkomst-unnel skal bygges fra Rådhusgata, under Nedre Vollgate. Det nye post- og varemottaket skal bidra til å forenkle og sikre mottaket av alle varer til og fra Stortinget. Mottaket vil fylle Wessels plass fra stortingsbygningen til Prinsens gate 26, og blir bygget cirka ti meter under gatenivå.

Før rehabiliteringen bestod eiendommen av 6 375 kvadratmeter og ga plass til vel 100 kontorarbeidsplasser. Når arbeidene er ferdig vil arealet være økt til 7 376 kvm. og kan romme opptil 170 arbeidsplasser. I tillegg kommer vel 2 000 kvadratmeter i nytt post- og varemottak.

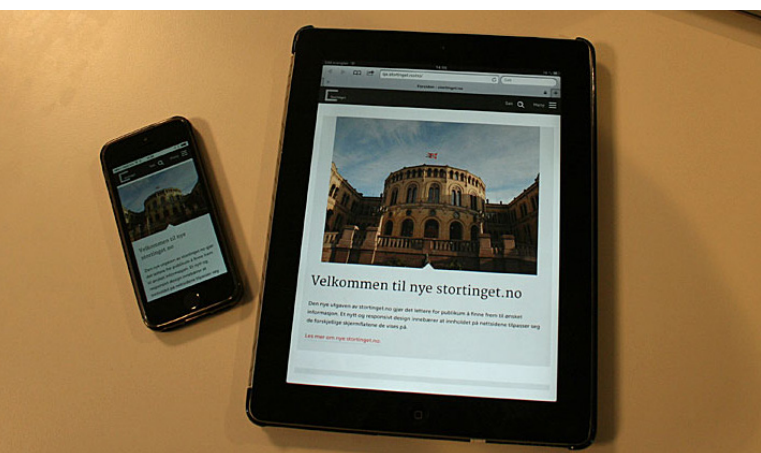
Prinsens gate 26

Byggeår: 1881
Areal: 6 375 kvm.
Arkitekt: Henrik Nissen
Etasjer: 6

Overtatt av Stortinget i 1972
Eiendommen er regulert til bevaring
Areal etter rehabilitering: 7 370 kvm.

Stortinget på nett

Stortinget.no er det offisielle nettstedet til Stortinget. I 2015 fikk sidene et nytt responsivt design som tilpasser seg mobile enheter.

Stortinget.no i nytt design tilpasset mobiltelefon og nettbrett.

Nettstedet gir blant annet informasjon om Stortingets sammensetning, representantene, komiteer og delegasjoner, publikasjoner, saker og saksgang i Stortinget, nett-TV og videoarkiv fra stortingsmøter og komitéhøringer, aktuelle nyhetsoppslag og informasjonssider om Stortinget og folkestyret på nynorsk, bokmål og engelsk.

Åpne data fra Stortinget er tilgjengelig fra Stortingets datatjeneste data.stortinget.no.

STORTINGET.NO TILPASSET MOBIL OG NETTBRETT

Mandag 2. mars 2015 ble en ny versjon av stortinget.no i såkalt responsivt design lansert. Bakgrunnen for omleggingen var et behov for å tilpasse nettstedet til den stadig økende bruken av mobile enheter. Med et responsivt design tilpasser nettsidene seg brukerens skjermflate, slik at man får en god brukeropplevelse uavhengig av hva slags enhet man bruker.

I utgangspunktet er stortinget.no gjort responsivt med samme innhold, struktur og funksjonalitet som før. Nettsidene har samtidig fått et nytt grafisk design, bedre navigasjon og en helt ny forside. Saksgangsvisningen og søket er dessuten forenklet.

SOSIALE MEDIER

Stortinget og stortingsbiblioteket har Twitter-kontoer (@Stortinget og @Storbibl).

Grunnlovsjubileet har vært aktivt på Twitter (@grunnloven200) og Facebook ut jubileumsåret 2014.

Undervisningsfilmer, opptak av taler o.l. blir lagt ut under Stortingsfilm på YouTube.

Grunnlovsjubileet har brukt Instagram til bildedeling, mens Stortinget ellers legger ut bilder på Flickr.

Stortingspresident Olemic Thommessen har opprettet en engelskspråklig blogg med hovedvekt på interparlamentarisk samarbeid på www.olemicthommessen.com.

NYHETSBREV PÅ E-POST

På stortinget.no kan man melde seg på og finne arkiv for en rekke nyhetsbrev. Man kan abonnere på pressemeldinger fra Stortinget, nyhetsbrev for lærere og det ukentlige nyhetsbrevet EU/EØS-nytt utarbeidet av stortingsbiblioteket. Forslag til rettsakter fra Europakommisjonen som Stortinget mottar, blir sendt ut på e-post i nyhetsbrevet «Antatt EØS-relevante rettsakter».

PERSPEKTIV-SERIEN

Stortingets utredningsseksjon gir ut skriftserien «Perspektiv» der notater fra seksjonen selv, eller fra eksterne fagpersoner og forskningsmiljøer på oppdrag fra seksjonen, blir gjort allment tilgjengelig. Disse kan leses på www.stortinget.no.

I 2014–2015 kom disse utgavene ut:

- *Konsesjonssystemet for markedsplasser for finansielle instrumenter*
- *Om den EØS-rettslige adgangen til å kjøpekraftsjustere trygdeytelser*
- *Støtteordninger og skattefordeler for barnefamilier – dagens regelverk og historisk utvikling*

LYDBOKUTGAVE AV «MINA OG LØVEN»

Barneboken «Mina og løven» er skrevet av Elin B. R. Tømte og er utgitt av Stortingets administrasjon. En lydbokutgave på bokmål er tilgjengelig på stortinget.no. Boken er lest av Runa Eilertsen, med forord lest av stortingspresident Olemic Thommessen. Fra før har skrevne versjoner av boken på bokmål, nynorsk og nordsamisk vært tilgjengelig fra stortinget.no.

BROSJYRER PÅ RUSSISK OG SAMISK

Brosjyren «Norges nasjonalforsamling» kom ut i utgaver oversatt til russisk og nordsamisk sommeren 2015. Fra før finnes denne brosjyren på bokmål, nynorsk, engelsk, spansk, fransk, tysk og polsk. Alle utgavene kan lastes ned fra www.stortinget.no.

Omvisninger og tilbud til skolene

Stortinget tilbyr omvisninger i stortingsbygningen gjennom hele året. Skoleklasser og andre besøkende får et solid innblikk i Stortingets historie og virksomhet med stortingssalen som et høydepunkt.

I 2014 besøkte alle omvisninger utstillingen «Skjebneåret 1814. Fire dokumenter som formet Norge», hvor det ble lagt særlig vekt på 1814 og Grunnloven. I 2015 markeres flere jubileum, deriblant Riksretten gjennom 200 år, maleriet Eidsvold 1814 er 130 år og 70-årsmarkering for den tyske invasjonen av Norge. Omvisningene er tilpasset målgrupper. I 2014–2015 ble det avholdt omvisninger for barneskolen med til sammen 253 deltakere og egne omvisninger for minoritetsspråklige med til sammen 908 deltakere.

Omvisning for skoleklasser og andre grupper:
791 grupper, 17 432 deltakere

Interne omvisninger (omvisninger holdt av representanter og ansatte) – 100 grupper, 2 530 deltakere

Lørdagsomvisninger: 27 grupper, 2 240 deltakere

Sommeromvisninger 2015: 24 grupper, 720 deltakere

Kunstvandring: 16 grupper, 270 deltakere

Stortinget har en kunstsamling på omtrent 800 objekter. Høydepunkter i samlingen vises frem under de åpne kunstomvisningene første mandag i måneden fra oktober til juni. De øvrige mandagene er reservert for gruppebestilling.

MINITINGET

MiniTinget er et interaktivt læringsspill for videregående skole hvor elevene trer inn i rollen som stortingsrepresentanter.

Klassen blir delt inn i fire fiktive partier og jobber med saker fra forslag til vedtak. Elevene lærer saksgangen i Stortinget og får selv erfare hvordan de som aktive medborgere kan være med på å påvirke og sette den politiske dagsordenen.

I 2014–2015 ble det holdt 229 spill med til sammen 6 308 deltakere. På grunn av byggarbeidene på Stortinget erstatter «Rett på sak» MiniTinget fra høsten 2015 og på ubestemt tid.

RETT PÅ SAK

«Rett på sak» er et nytt politisk læringsspill for elever i den videregående skolen hvor elevene introduseres for ulike roller i det politiske liv.

I «Rett på sak» deles klassen i partier hvor de skal skrive partiprogram, debattere mot de andre partiene og til slutt gå til stortingsvalg. Spillet gir et praktisk innblikk i hvordan de folkevalgte jobber og setter saker på dagsordenen.

«Rett på sak» ble lansert i august 2015.

VALGET ER DITT

Valget er ditt er et politisk læringsspill for elever i ungdomsskolen.

Stortinget tilbyr to versjoner av Valget er ditt: «Valget er ditt – 2050» og grunnlovsversjonen «Valget er ditt – 2014». I begge versjonene jobber elevene i partier. I «Valget er ditt – 2050» lager elevene sine egne partiprogram, mens de i «Valget er ditt – 2014» lager sin egen grunnlov. Elevene skal deretter presentere sin grunnlov eller partiprogram foran klassen. Etterpå stemmer klassen over partiet de mener har de beste løsningene. I 2014–2015 ble det holdt 119 spill med til sammen 2 609 deltakere.

ÅPEN DAG 1. DESEMBER

1. desember 2014 arrangerte Stortinget åpne omvisninger i forbindelse med julegrantenningen på Eidsvolls plass. Publikum fikk servert gløgg og fikk oppleve korsang med Sølvguttene, en juledekorert stortingsbygning og den originale Grunnloven av 17. mai utstilt i historisk sal.

Antall besøkende: 130 personer.

Stortinget gjennomførte også åpne omvisninger 10. april (210 besøkende) og 29. mai 2015 (180 besøkende).

LÆRERKURS

To ganger i året arrangerer Stortinget kurs i stortingskunnskap for samfunnsfag- og historielærere.

I 2014–2015 hadde kursene stor pågang av deltakere og profilerte foredragsholdere som Jonas Gahr Støre, Siv Jensen, Olemic Thommessen og Kåre Willoch. Foredragsholderne presenterte Stortingets oppgaver og samfunnsrolle. Avslutningsvis var det paneldebatt med medlemmer fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen. Til sammen deltok omtrent 120 lærere fra hele landet på kursene.

REISETILSKUDD

Skoleklasser som skal besøke Stortingets interaktive rollespill kan søke om økonomisk støtte.

Reisetilskuddet er beregnet på klasser med lang reisevei og hvor mye støtte som gis varierer utfra hvor lang reisevei klassen har. For kalenderårene 2014 og 2015 bevilget Stortinget henholdsvis 2,5 millioner og 3,5 millioner kroner til reisetilskudd. I sesjonen 2014–2015 fikk 100 klasser reisetilskudd.

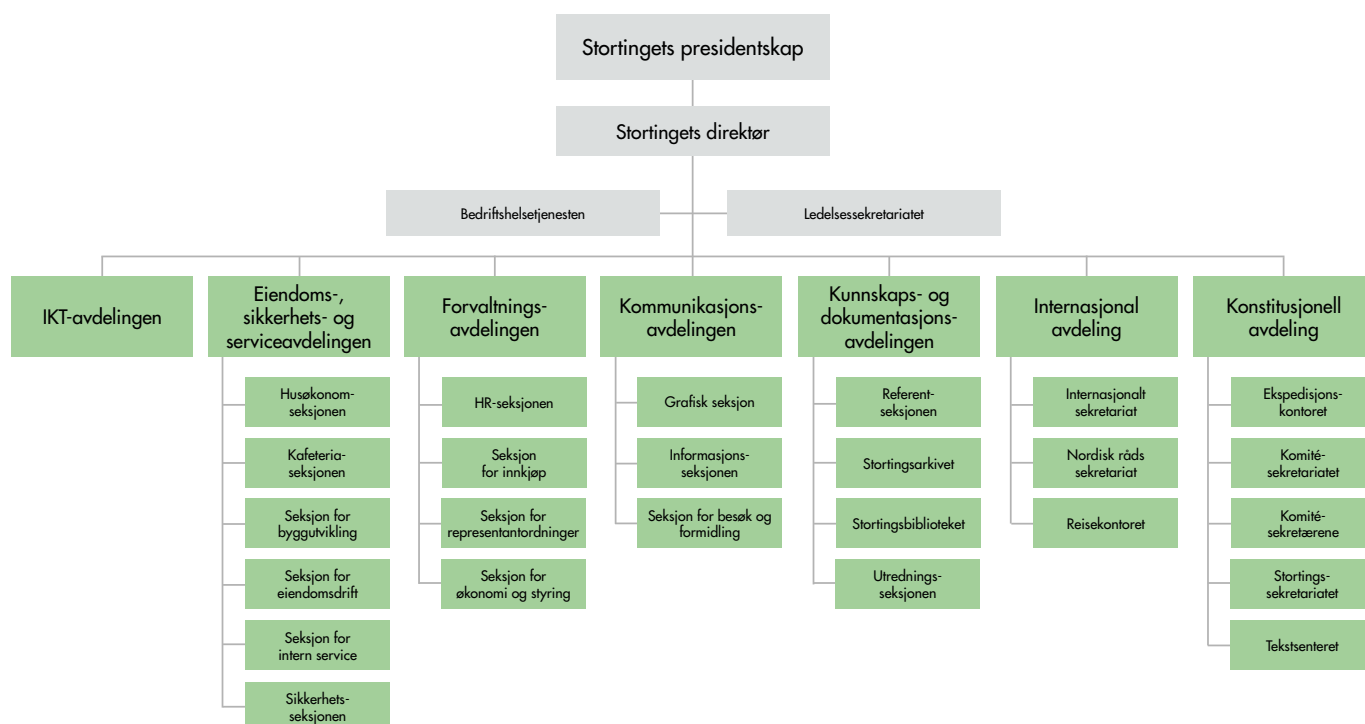
Kåre Willoch sammen med deltakere på lærerkurset.

Stortingets administrasjon per september 2015

Utover de 169 representantene har 461 personer sitt daglige arbeid på Stortinget.
I tillegg kommer de som er tilsatte av de politiske partiene og arbeider i partigruppene.

Stortingets administrative leder er stortingsdirektøren, Ida Børresen. Her hilser hun på stortingspresidenten under Stortingets høytidelige åpning i 2014.
(Foto: Stortinget/Terje Heiestad)

© Stortingets administrasjon
Kommunikasjonsavdelingen
Oslo 2015

ISBN 978-82-8196-110-4
Bokmål

Illustrasjoner:
Stortinget der ikke annet er oppgitt

Layout og produksjon:
07 Media www.07.no

Stortinget

Stortingets administrasjon

Karl Johans gate 22, 0026 Oslo

Telefon sentralbord: 23 31 30 50

Stortingets informasjonstjeneste

Telefon: 23 31 33 33 – info@stortinget.no

www.stortinget.no